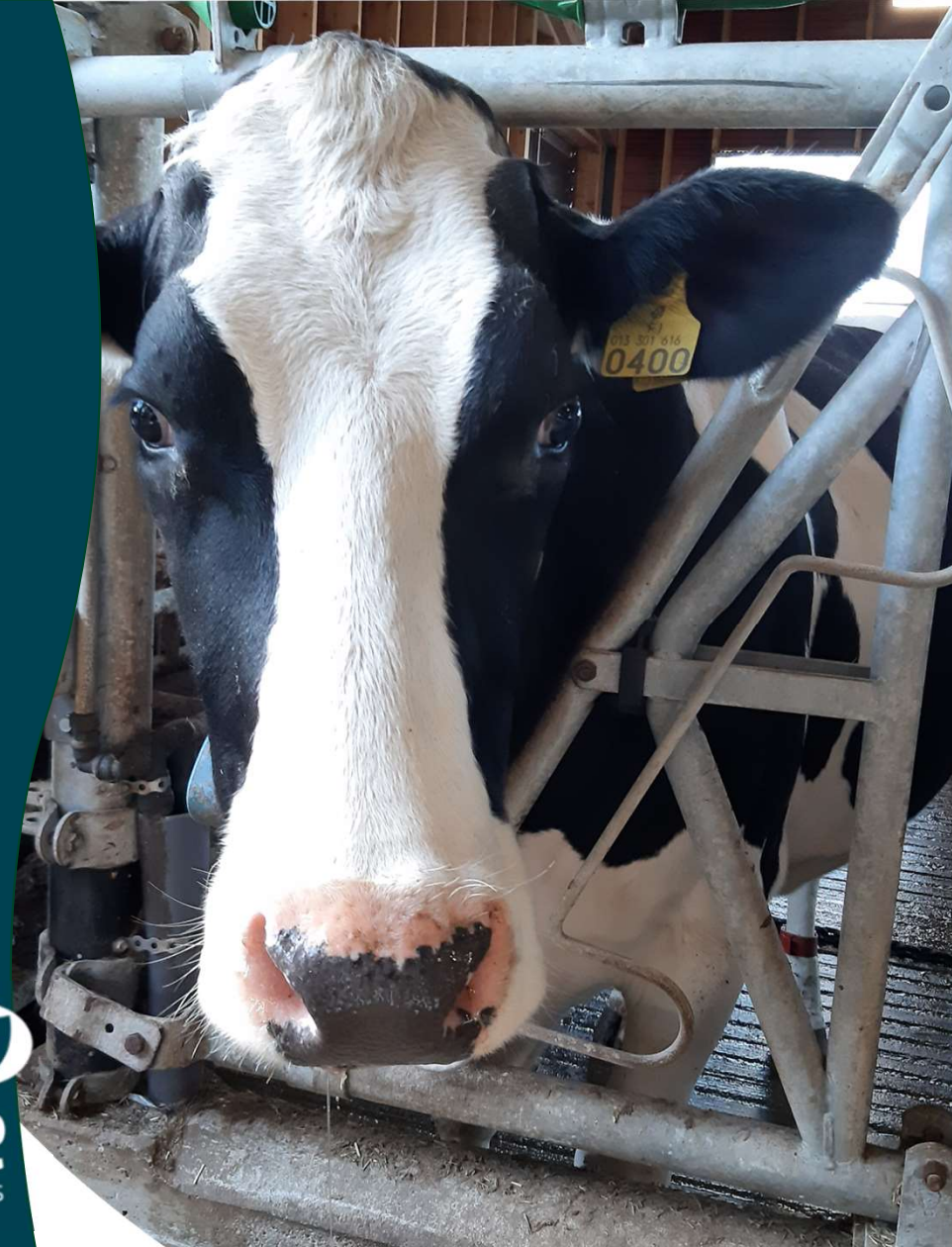

Maitomarkkinakatsaus

Jyrki Niemi
Tutkimusprofessori
Luonnonvarakeskus

Maitoalan huippuseminaari
Seinäjoella 30.10.2024

Esityksen sisältö

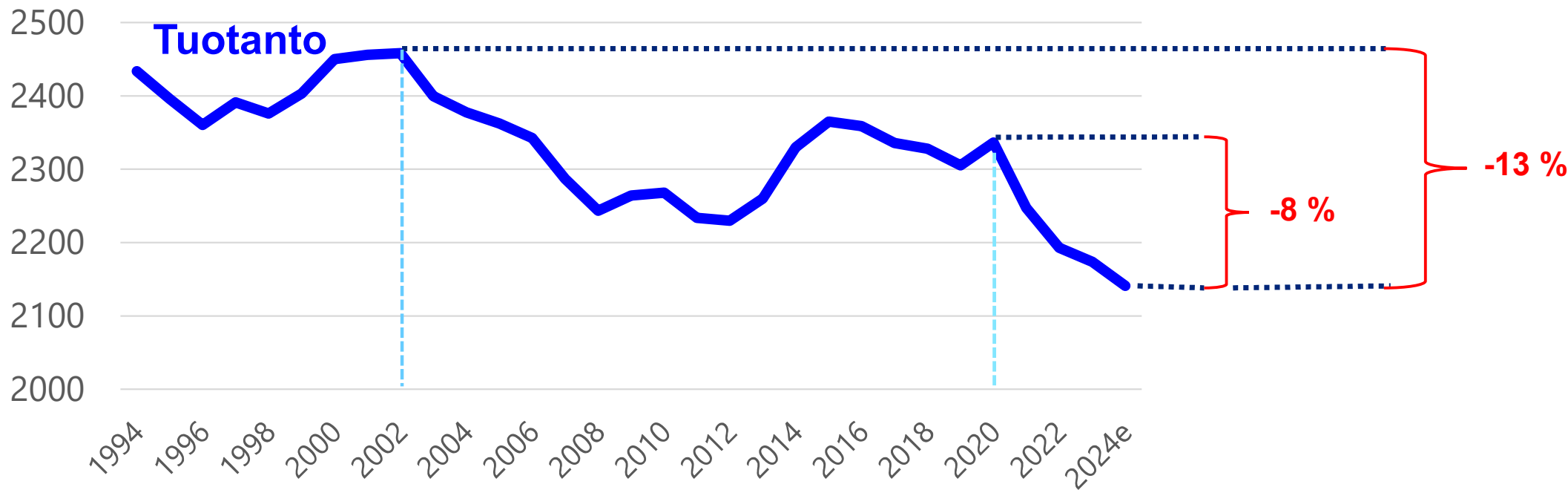
- Tuotannon ja kulutuksen kehitys
 - Hintakehitys
- Tilojen tulo- ja kannattavuustilanne
 - Rakennekehitys

Maitoa tuotetaan tänä vuonna noin 2 140 milj. litraa, mikä on noin 1,5 % vähemmän kuin vuonna 2023

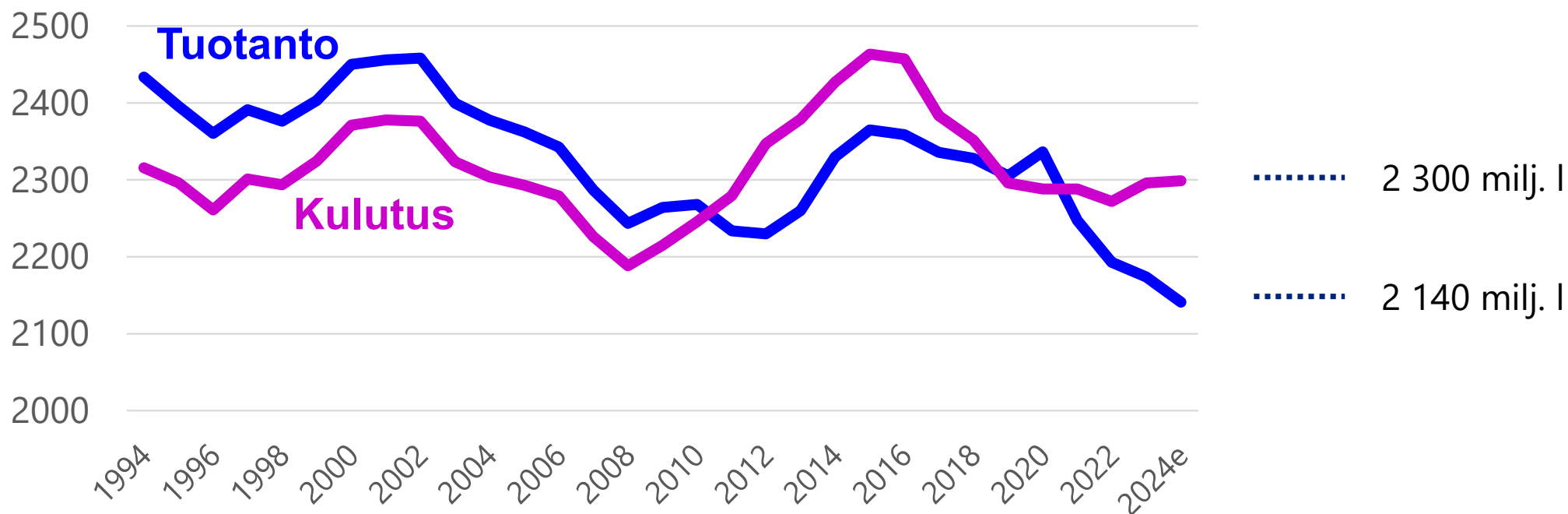
Milj. litraa

Maidontuotannon pitkän aikavälin kehitys 1994-2024e

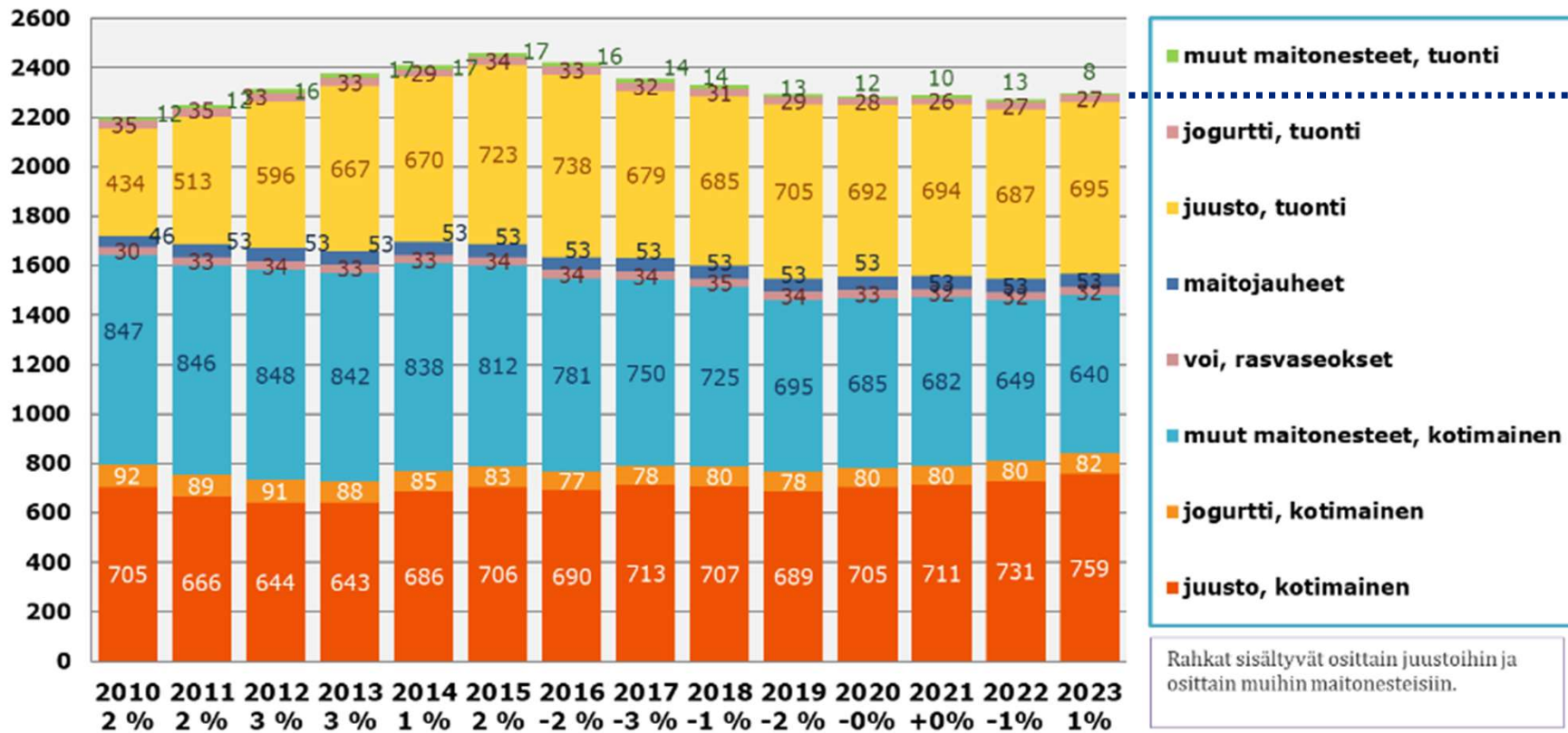
Maitotuotteita kulutetaan tänä vuonna enemmän kuin tuotetaan – kulutus edelleen lähes yhtä suurta kuin 2000-luvun alussa

Milj. litraa Maidontuotannon pitkän aikavälin kehitys 1994-2024e

Maitotuotteiden kulutuksen rakenteessa ei viime vuosina isoja muutoksia

Maitotuotteiden kulutus, milj. kg nesteinä

2,3 mrd kg

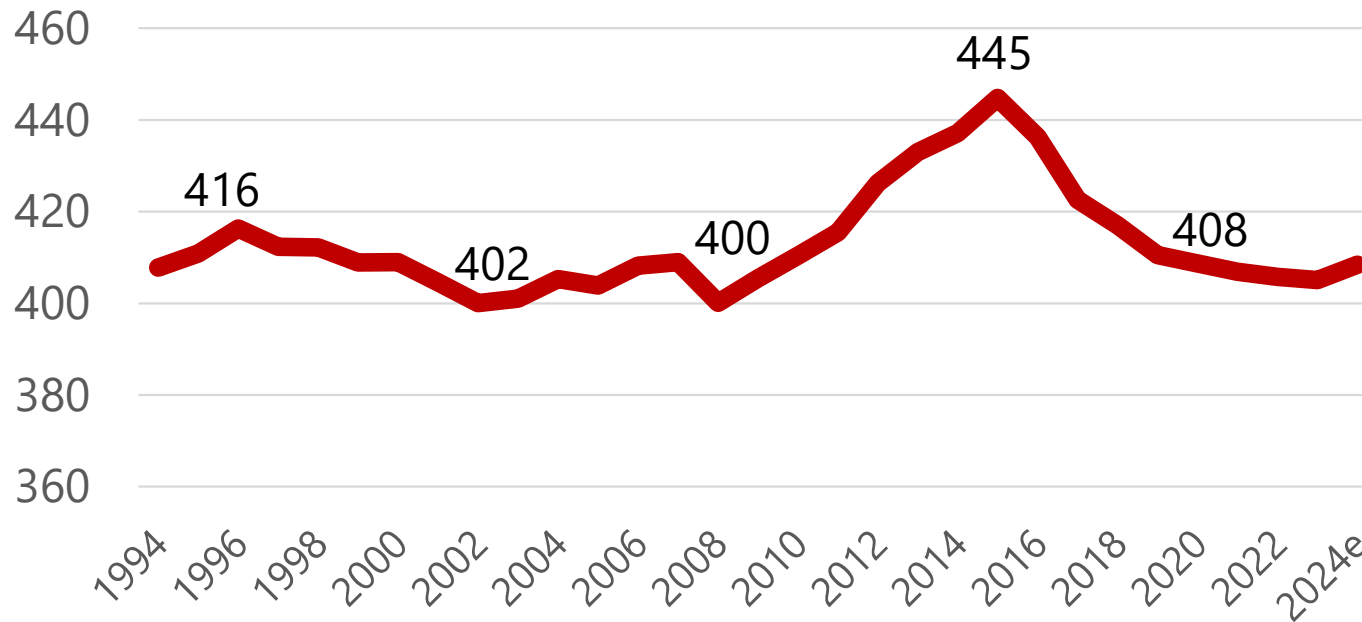
63 % maitotuotteista kulutetaan juustoina

Lähde: Kantar Agri Oy

Maitotuotteiden kulutus henkeä kohden on Suomessa edelleen varsin korkealla tasolla

Maitotuotteiden kulutus henkeä kohden maitolitroiksi muunnettuna

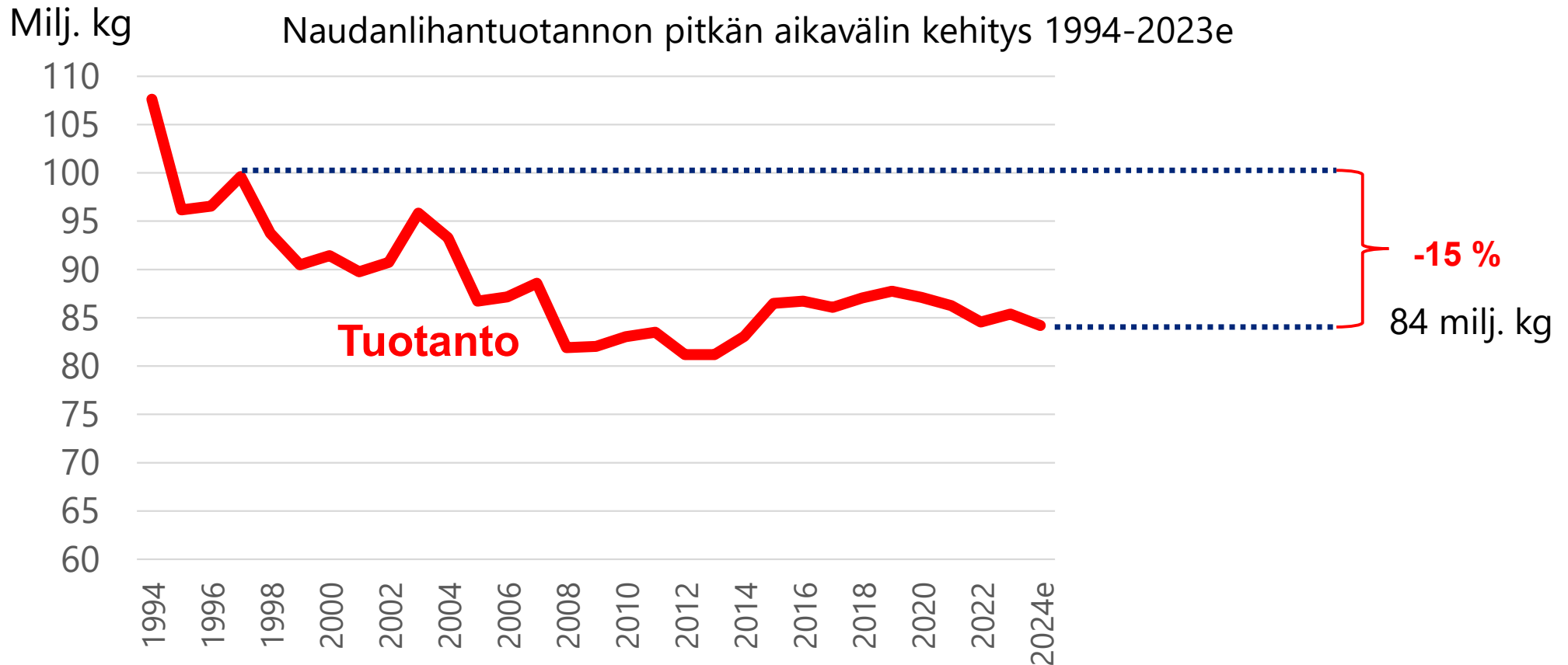
litraa/hlö

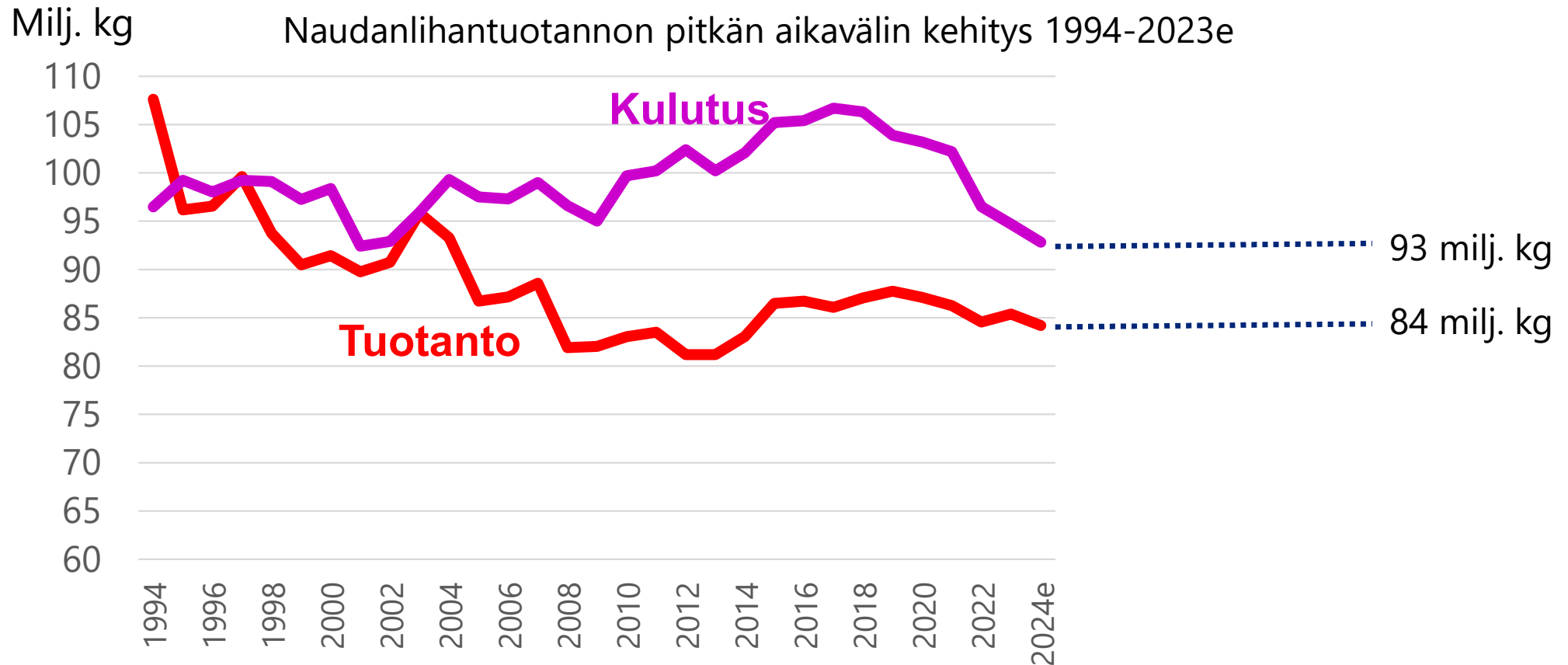
408 l/hlö

Maitotuotteiden kokonaiskulutuksessa suomalaiset yltävät hieman EU:n keskiarvon yläpuolelle

Naudanlihaa tuotetaan tänä vuonna runsaat 84 milj. kg, eli reilun prosentin vähemmän kuin vuonna 2023

Naudanlihan kulutus pysyi pitkään varsin tasaisena – viime vuosina lievää laskua

Markkinahintojen ja panosten hintakehitys?

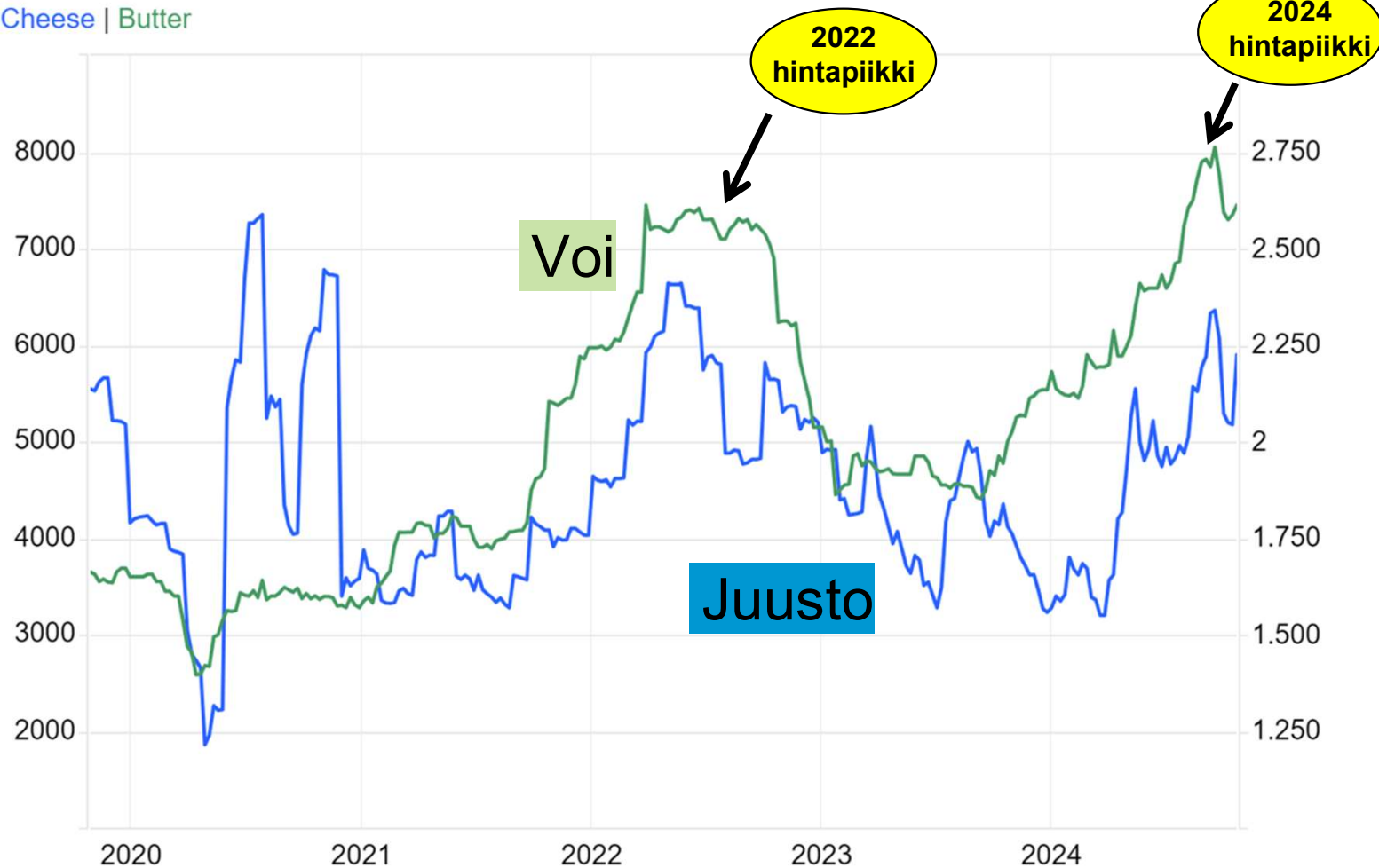

5073.47	JPY	F	+1592.93	+02.39
8006.52	JPY	C	+9192.42	+06.8
57 9072.84	AUD	F	+1437.42	+05.1
.05 8169.19	CHF	H	+3192.07	+04
.61 2591.78	CAD	C	+6205.12	+07
.60 9217.67	EUR	F	+5083.11	+0
29 7805.51	GBP	S	+8595.32	+
6 2244.57	CHF	X	+9547.24	+
	EUR	F	+7210.69	

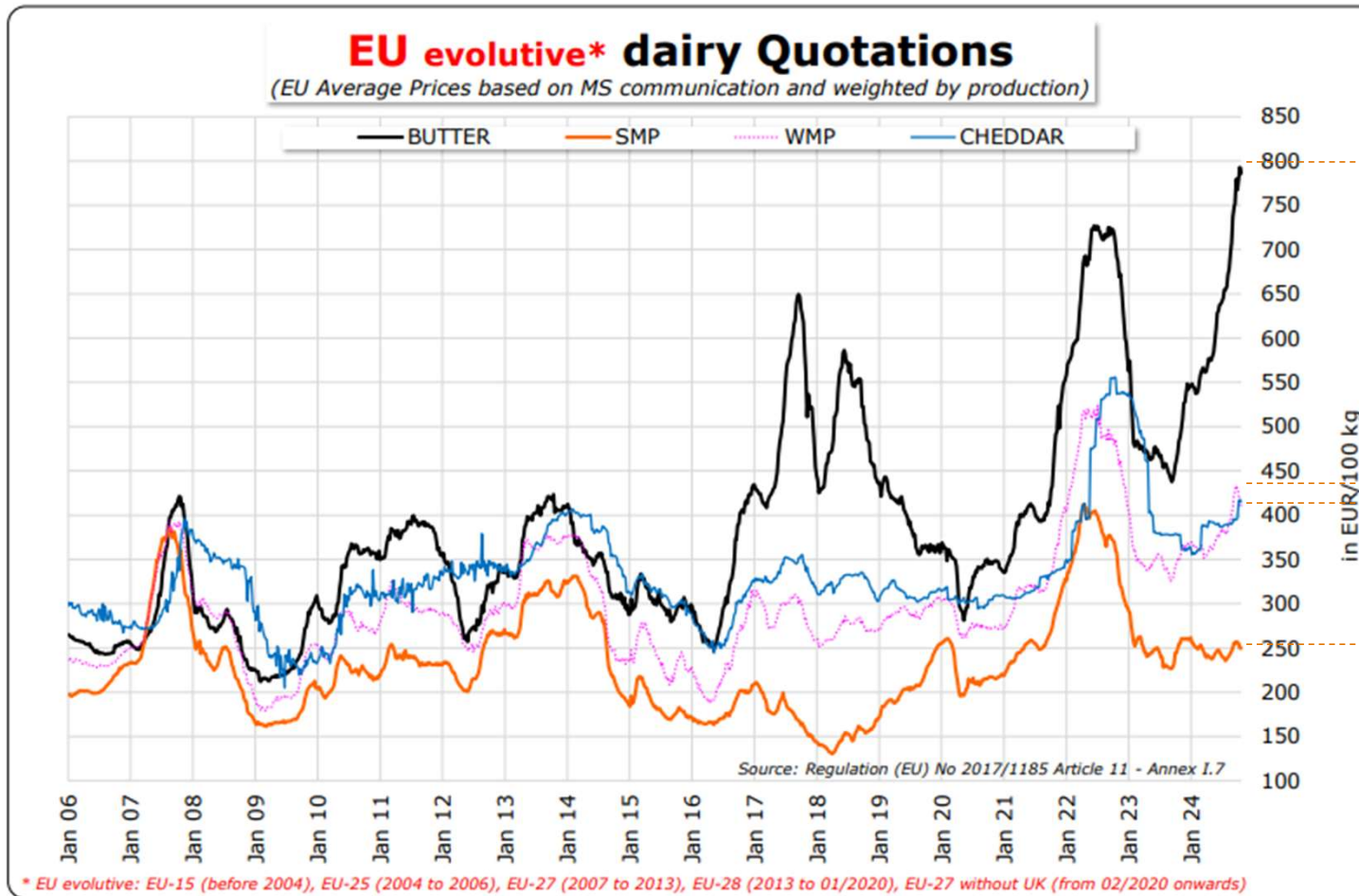

Maailman maitomarkkinoilla koettu suuria hintavaihteluita

Cheese | Butter

EU:n maitomarkkinoiden hintakehitys

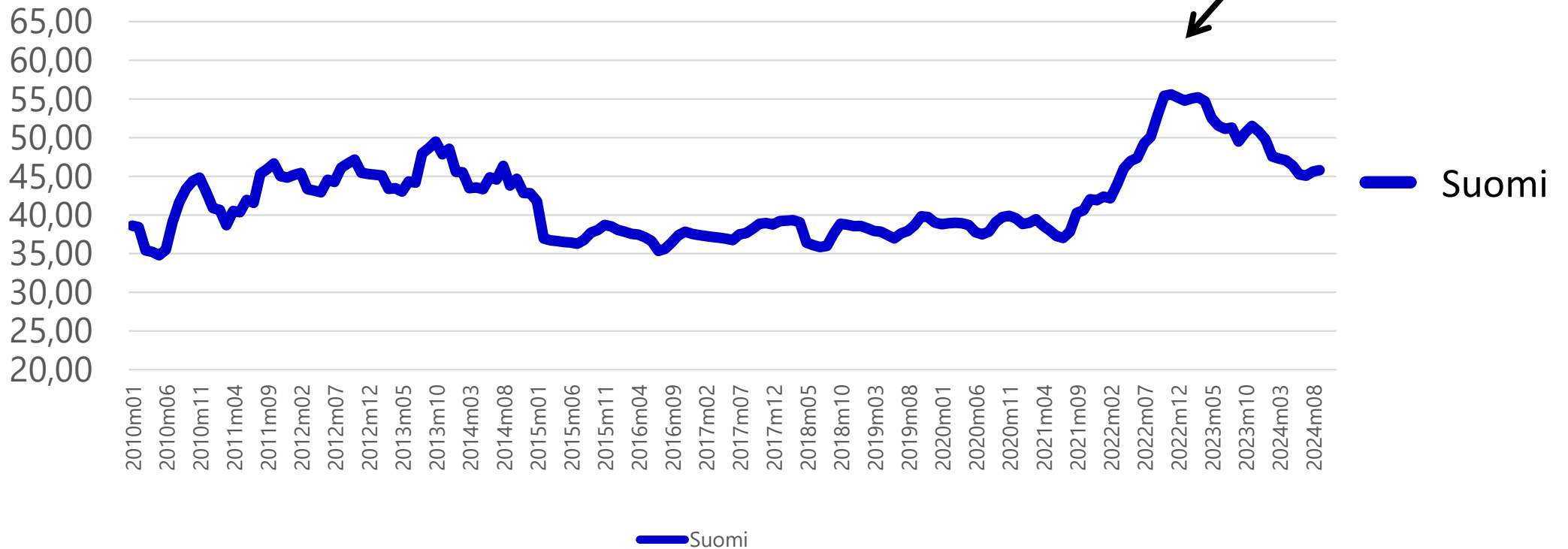
Voi

Täysmaitojauhe
Cheddarjuusto

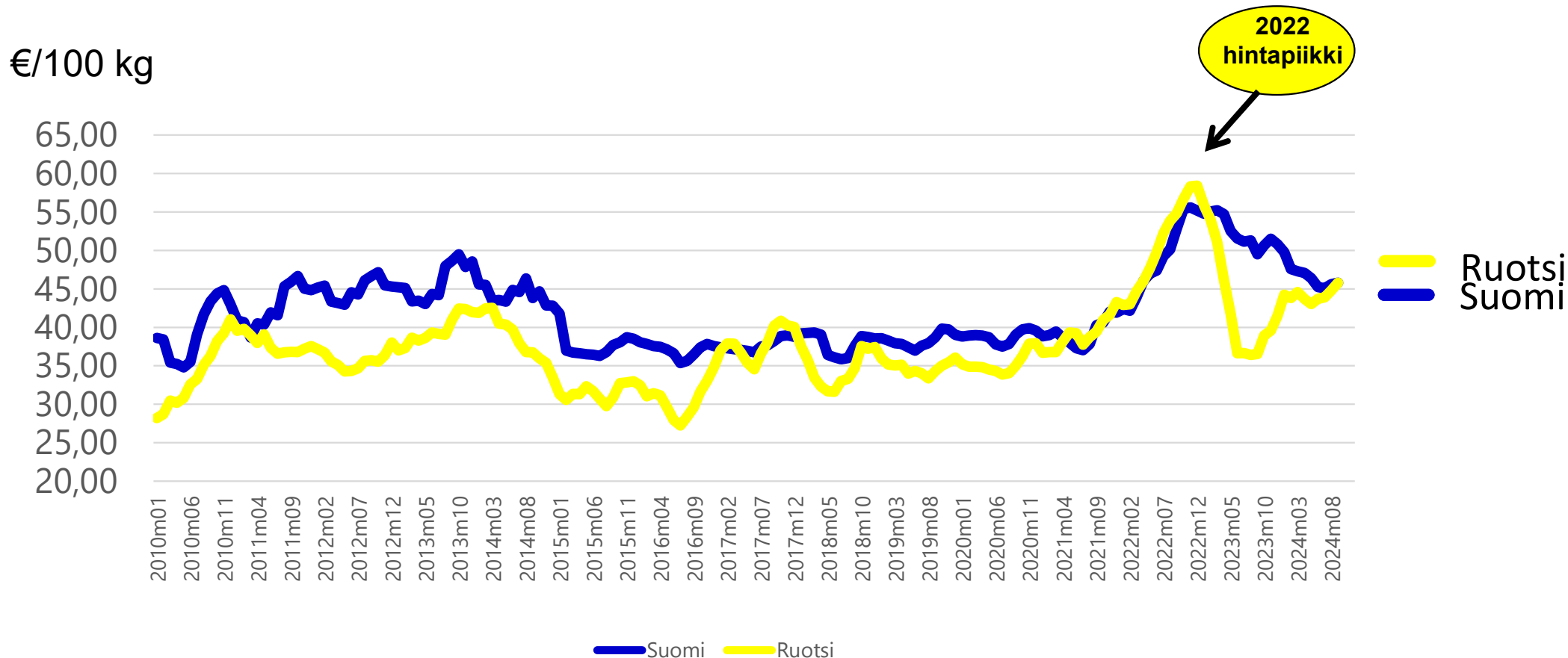
Rasvaton
maitojauhe

Maidon tuottajahinnan kehitys Suomessa

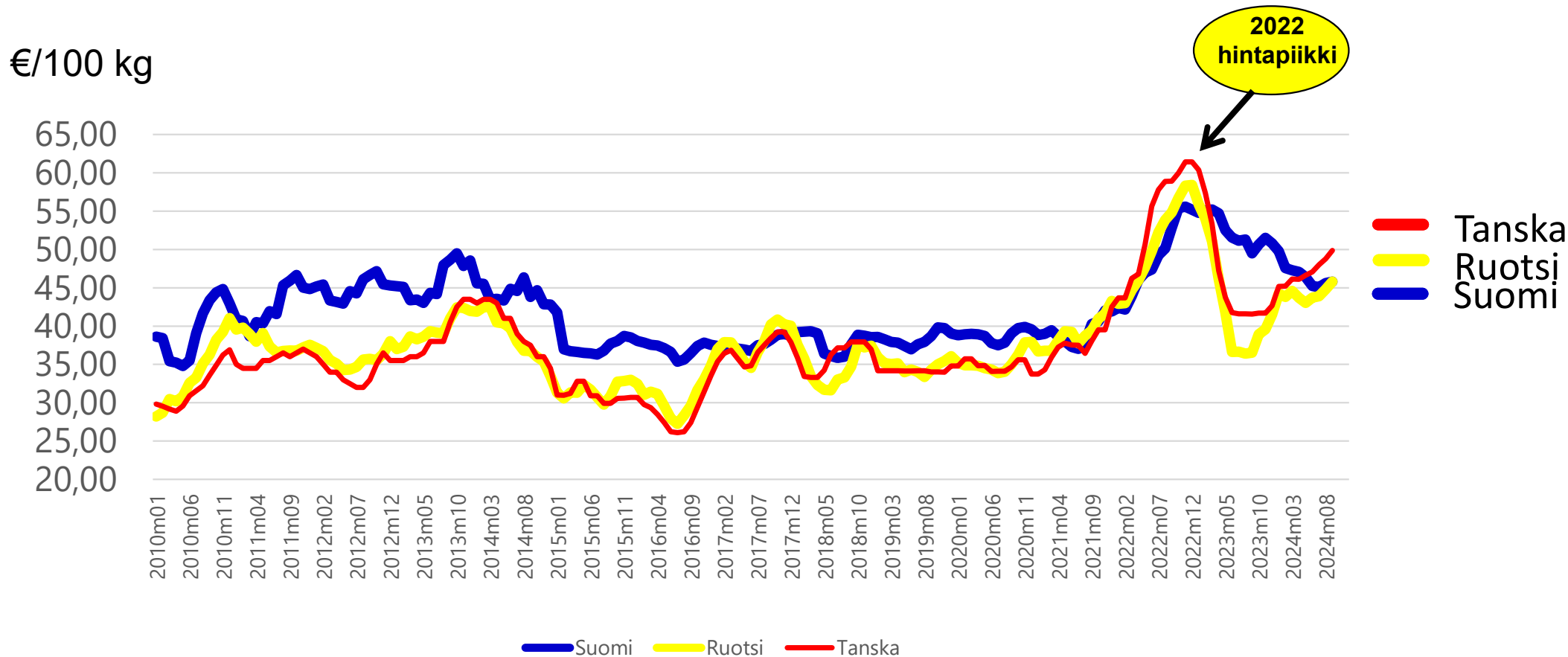
€/100 kg

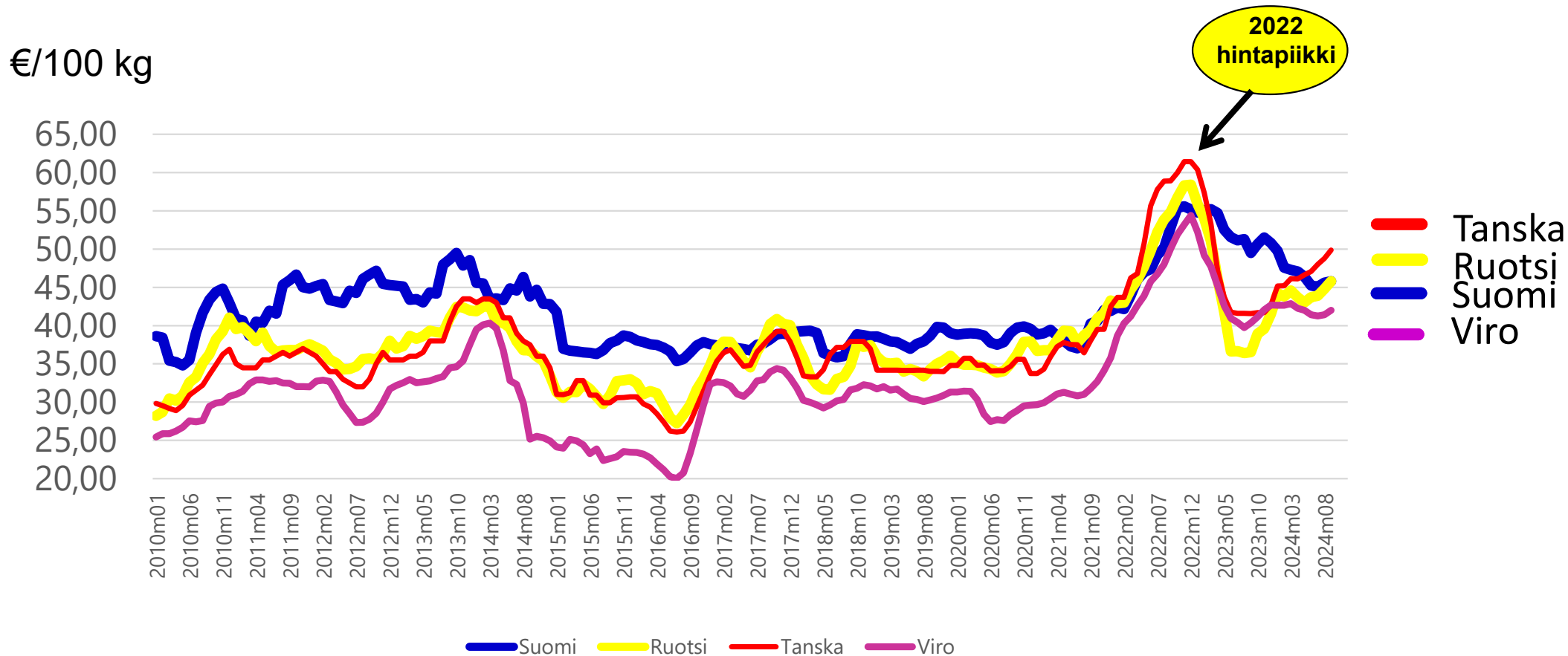
Maidon tuottajahinnan kehitys Suomessa ja eräissä EU-maissa

Maidon tuottajahinnan kehitys Suomessa ja eräissä EU-maissa

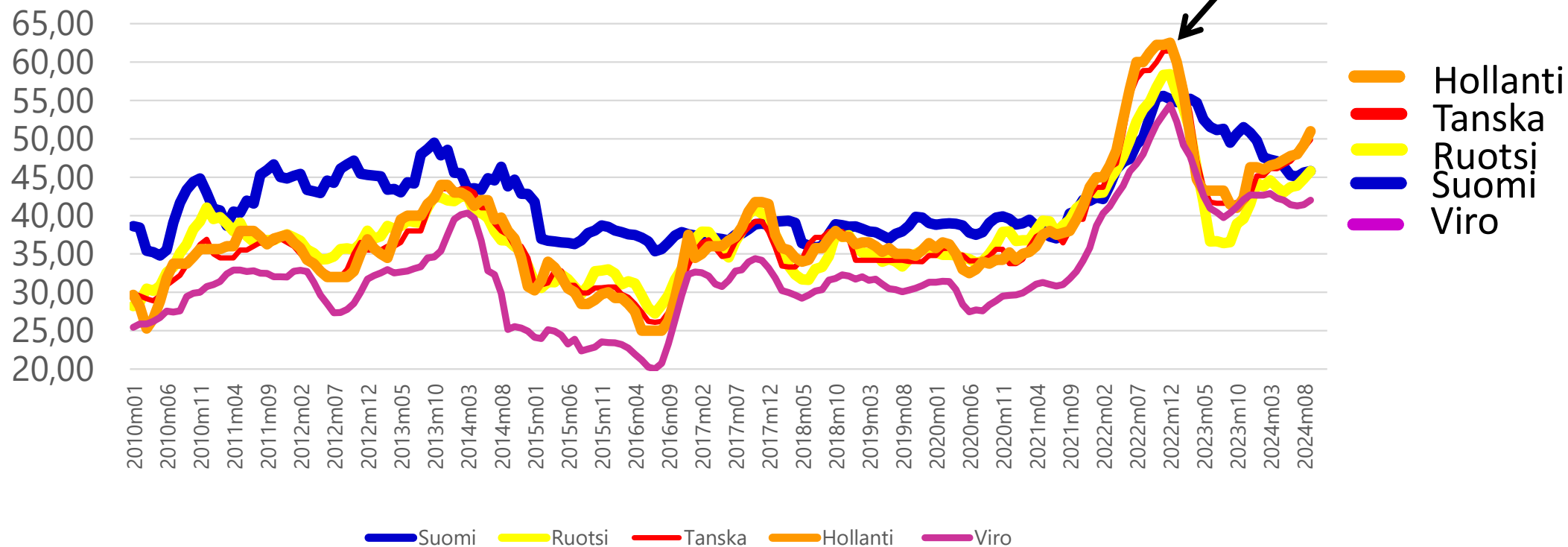

Maidon tuottajahinnan kehitys Suomessa ja eräissä EU-maissa

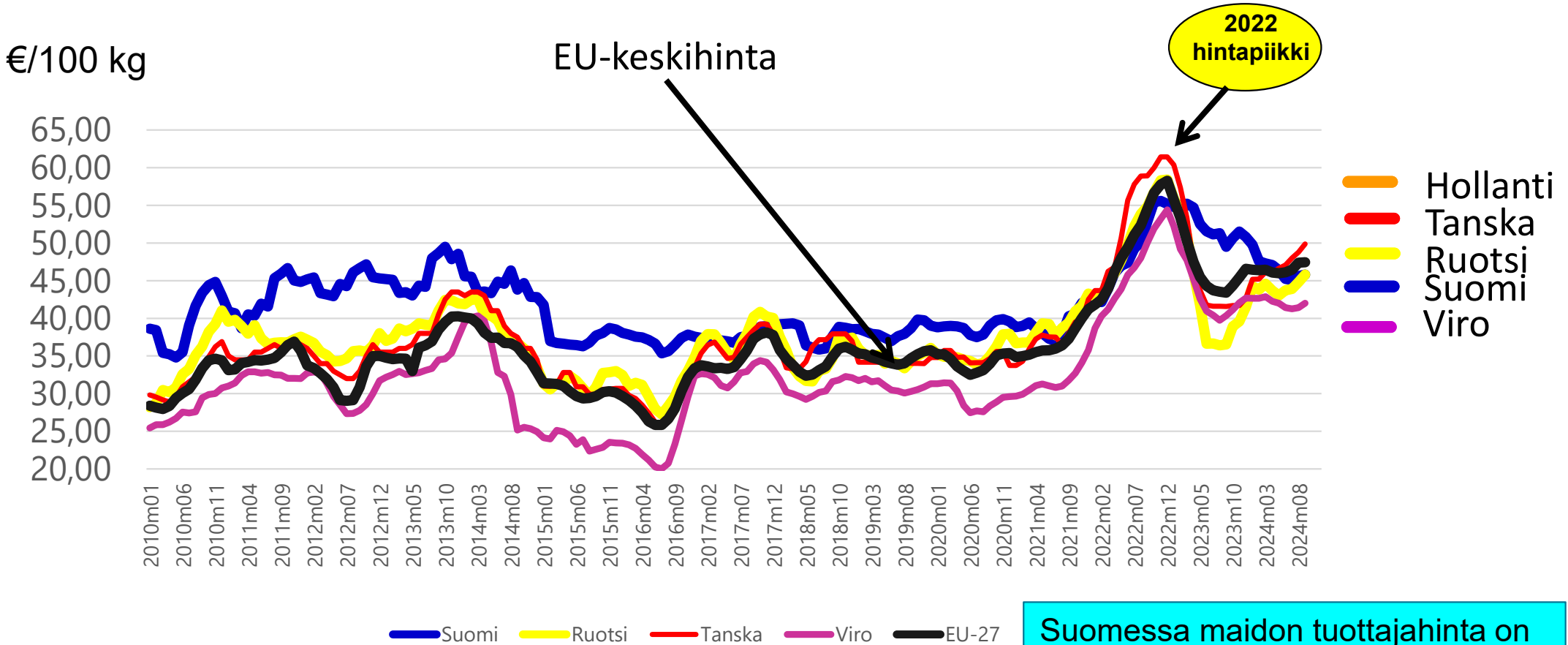

Maidon tuottajahinnan kehitys Suomessa ja eräissä EU-maissa

€/100 kg

Maidon tuottajahinnan kehitys Suomessa ja eräissä EU-maissa

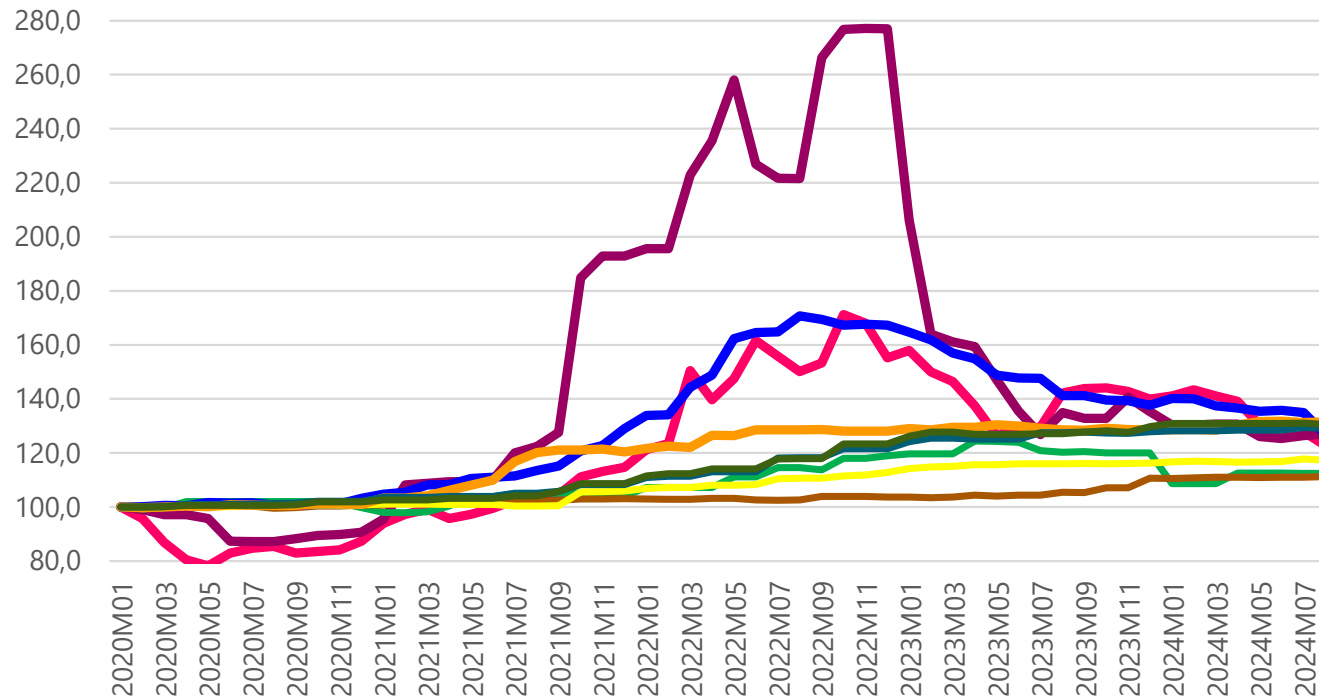

Suomessa maidon tuottajahinta on useimmiten reagoinut viiveellä muutoksiin EU:ssa ja maailmalla

Maatalouden tuotantopanosten hinnat ovat tasaantuneet – joskin hintataso on jäänyt aikaisempaa korkeammaksi

Maatalouden tuotantopanosten hintojen kehitys Suomessa, tammikuu 2020 - elokuu 2024

2020=100

Lannoitteet

Eläinten rehut

Energia

Rakennusten huolto
& korjaus

Tarvikkeet

Koneet ja laitteet

Kasvinsuojeluaineet

Koneiden huolto ja korjaus

Eläinlääkintäkulut

Tuottaja- ja tuotantopanosten hintojen vaihtelun vaikutusta tuottajalle jäävään marginaaliin voidaan tarkastella Luken markkinamarginaalien avulla

➔ ”kuumemittari”

Markkinamarginaalit

Markkinamarginaalien avulla voidaan tarkastella maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hintojen vaihtelun vaikutusta tuottajalle jäävään marginaaliin. Marginaalit on rakennettu seuraamaan nopeasti markkinoiden muutosta ja siten palvelemaan sekä maatalouspolitiikan tekoa että yleistä keskustelua.

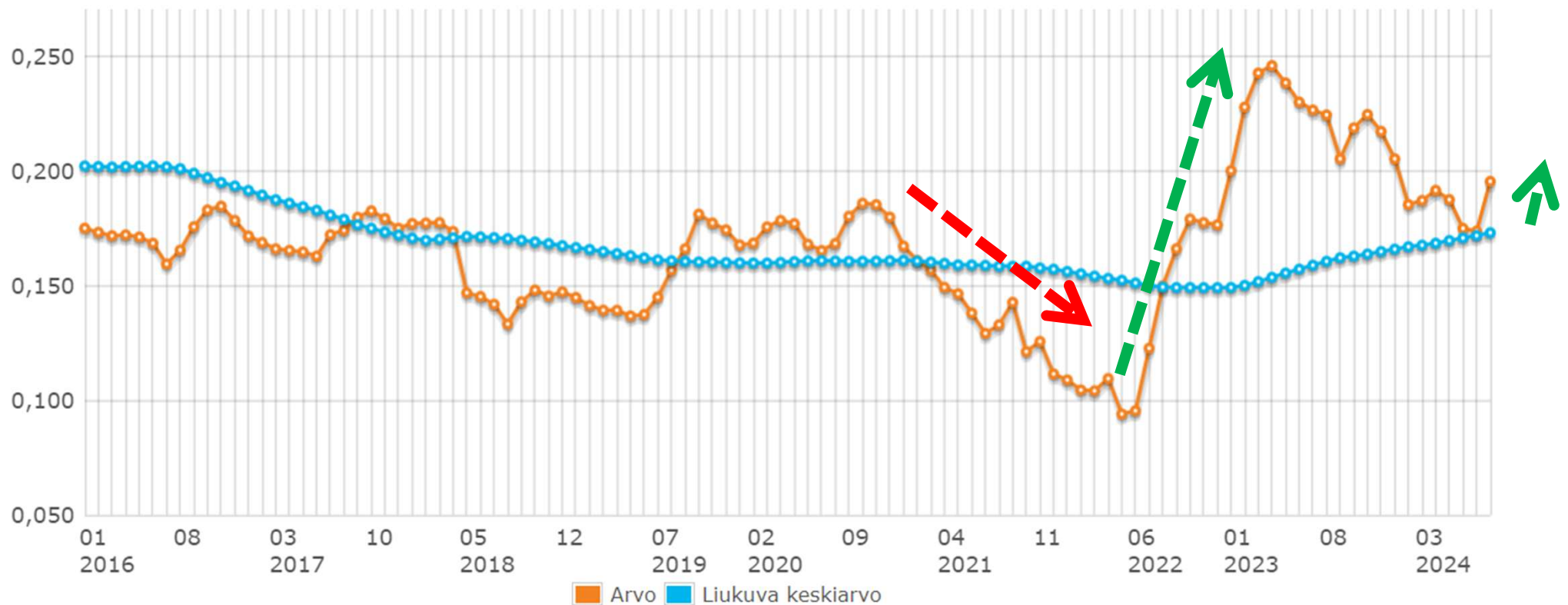
Maidontuotannon markkinamarginaalissa tuoton muodostaa maitotuotto.

Menoerät ovat: lannoitteet, poltto- ja voiteluaineet, muut säilörehukustannukset, ohra, nautojen seosrehu, eläinlääkintä, sähkö, muut kotieläinkustannukset ja uudistus.

Marginaali lasketaan yhtä maitolitraa kohti.

Maidontuotannon markkinamarginaalin kehitys 2016-2024

€/litra

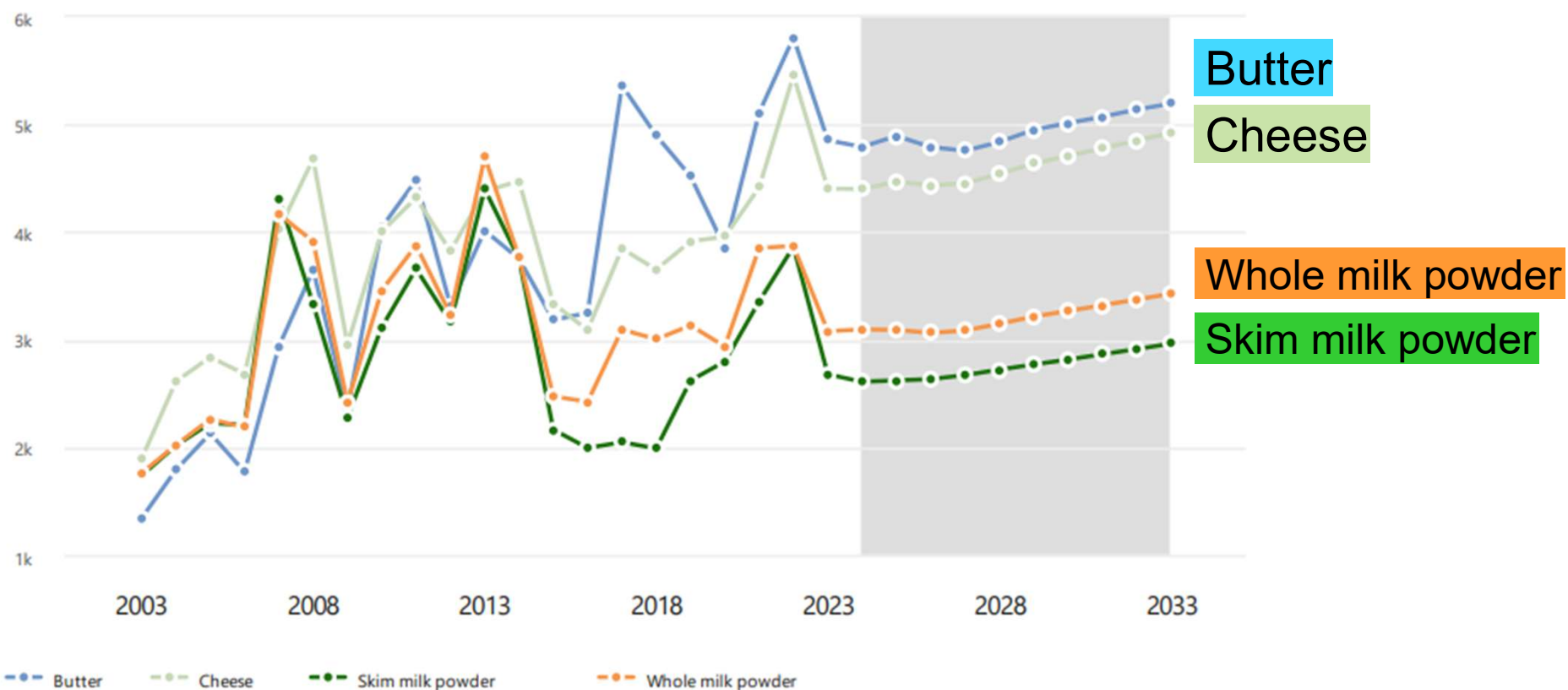

©LUONNONVARAKESKUS

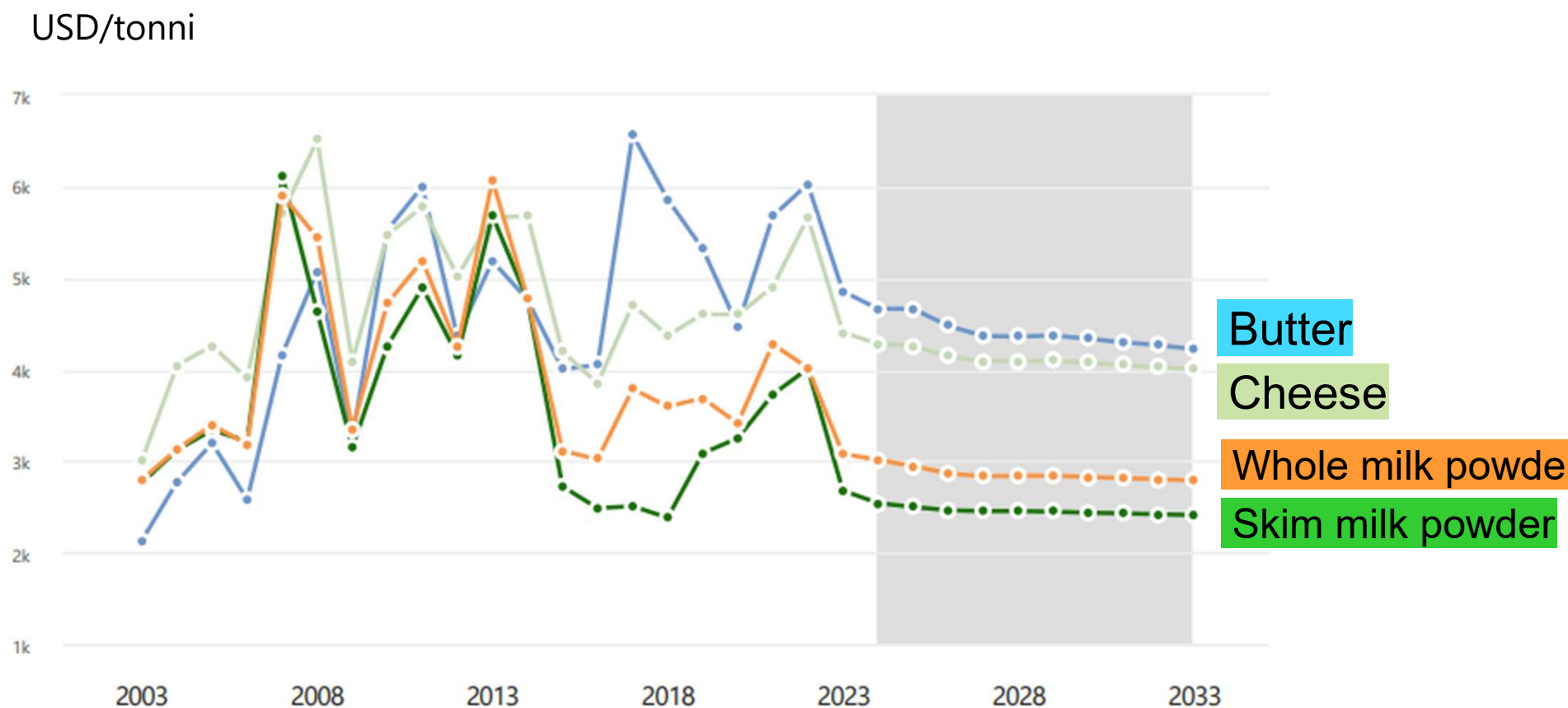
Lähde: Luonnonvarakeskus (www.luke.fi/markkinamarginaalit).

OECD-FAO 2023: Maitotuotteiden nimelliset hinnat nousevat maailmanmarkkinoilla 2024-2033

USD/tonni (Nominal price)

OECD-FAO 2023: ...mutta laskevat reaalisesti

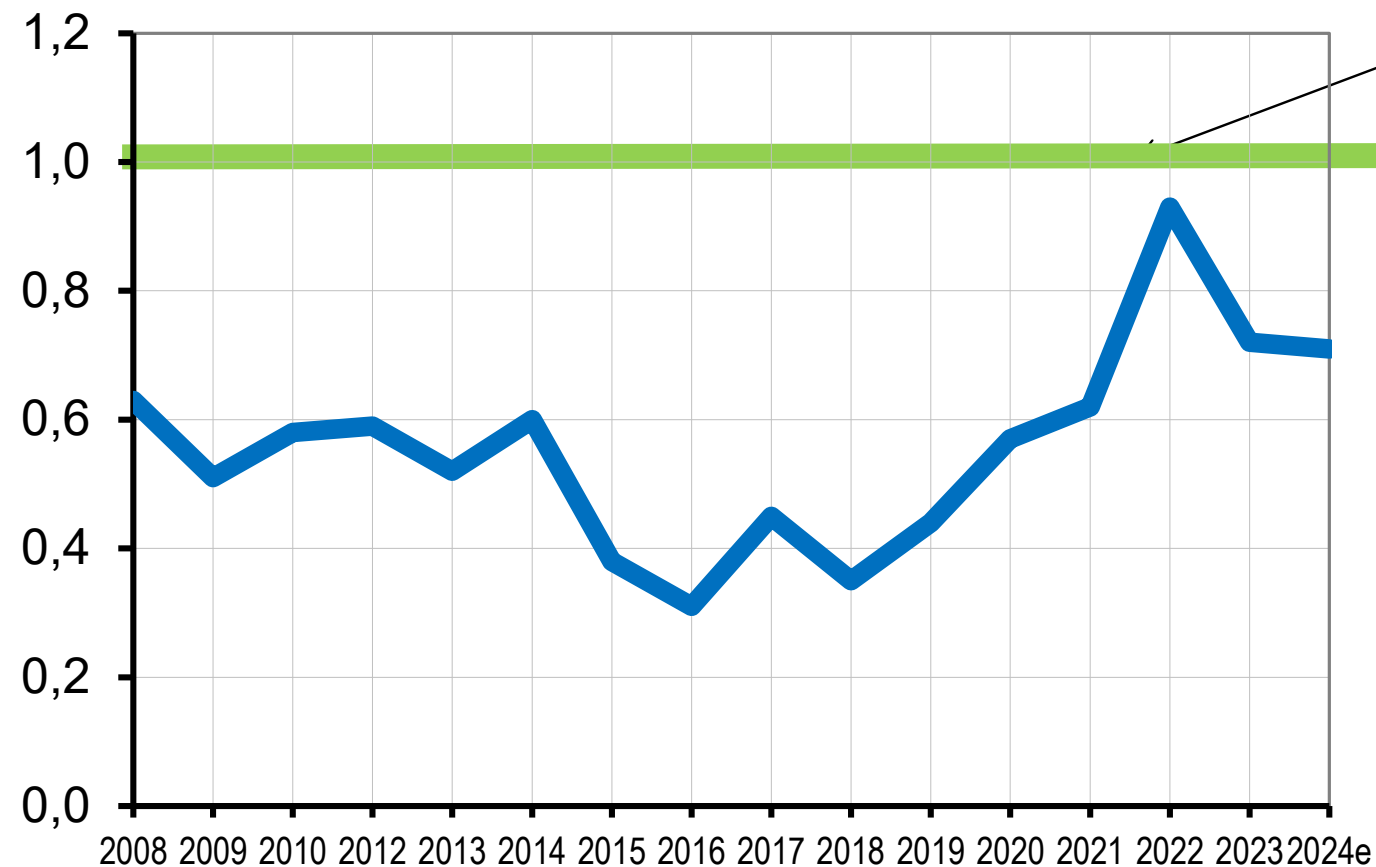

**Kuinka kannattavaa
bisnestä maidontuotanto
ollut viime aikoina?**

Maitotilojen kannattavuus parantunut viime vuosina selvästi vuosien 2016-2018 aallonpohjasta

Kannattavuuskerroin

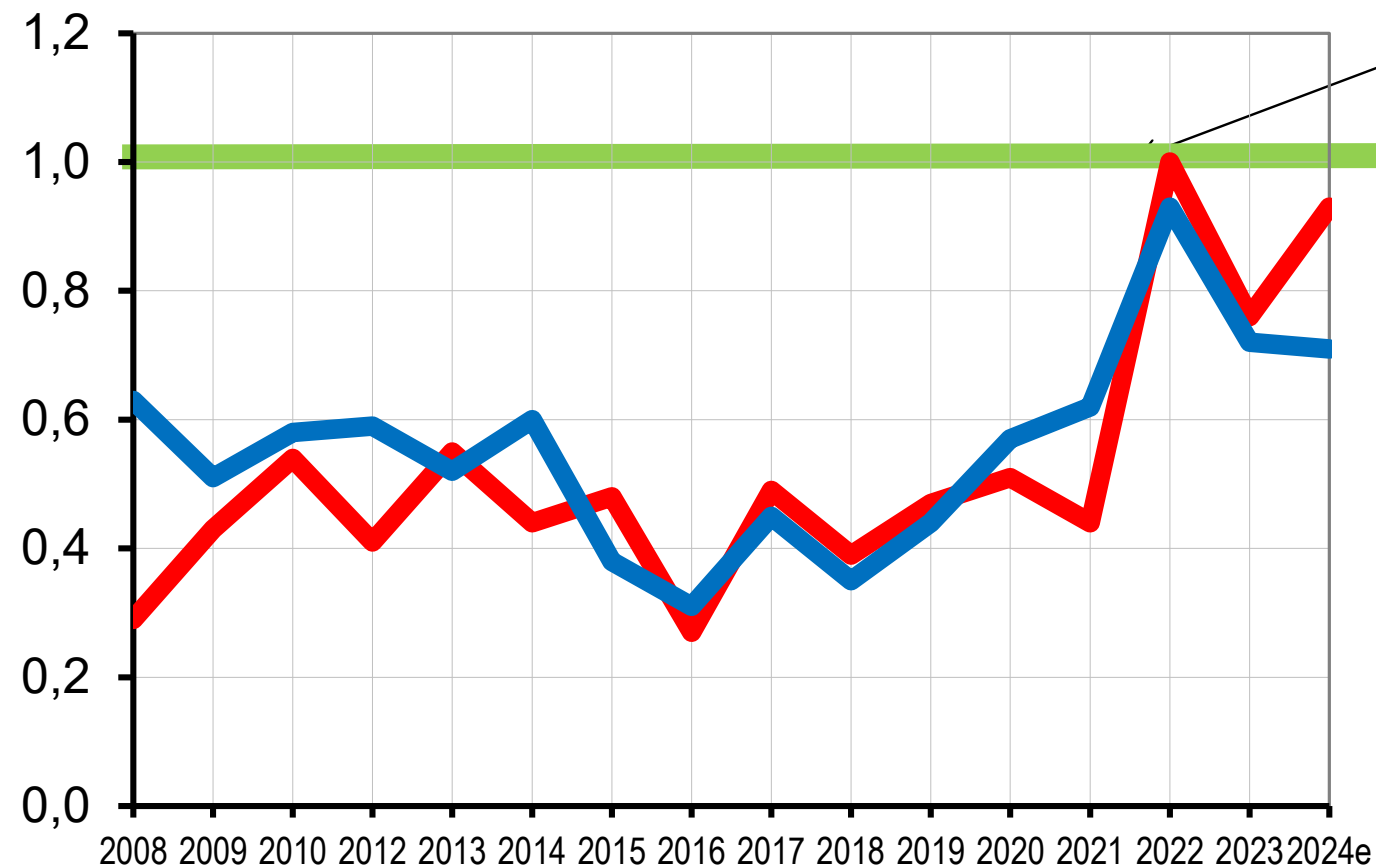
18 €/h tuntipalkka
ja noin 5 %:n korko
omalle pääomalle

Lypsykarjatilat

Maitotilojen kannattavuus parantunut viime vuosina selvästi vuosien 2016-2018 aallonpohjasta

Kannattavuuskerroin

18 €/h tuntipalkka
ja noin 5 %:n korko
omalle pääomalle

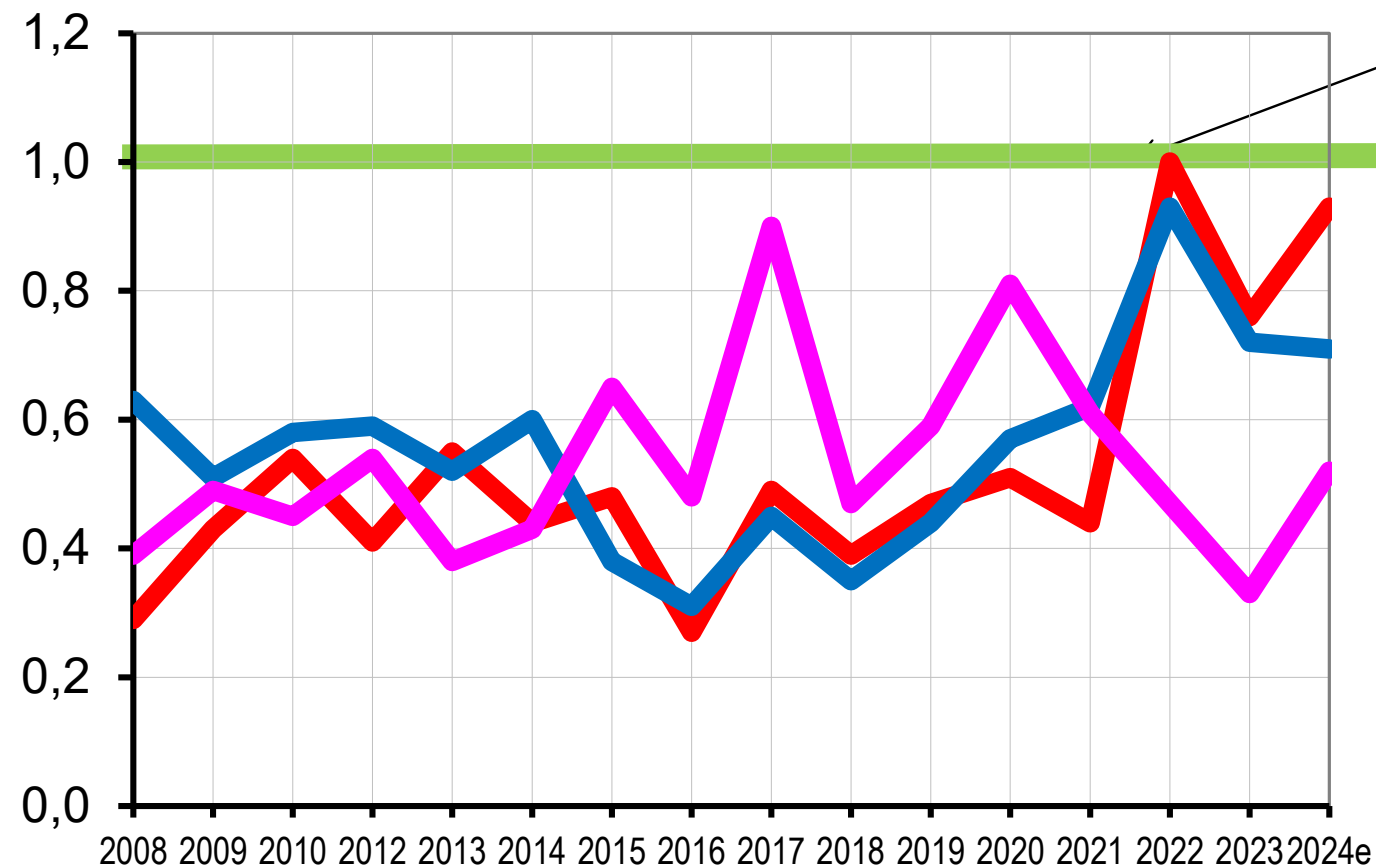
Naudanlihatilat

Lypsykarjatilat

Maitotilojen kannattavuus parantunut viime vuosina selvästi vuosien 2016-2018 aallonpohjasta

Kannattavuuskerroin

18 €/h tuntipalkka
ja noin 5 %:n korko
omalle pääomalle

Naudanlihatilat

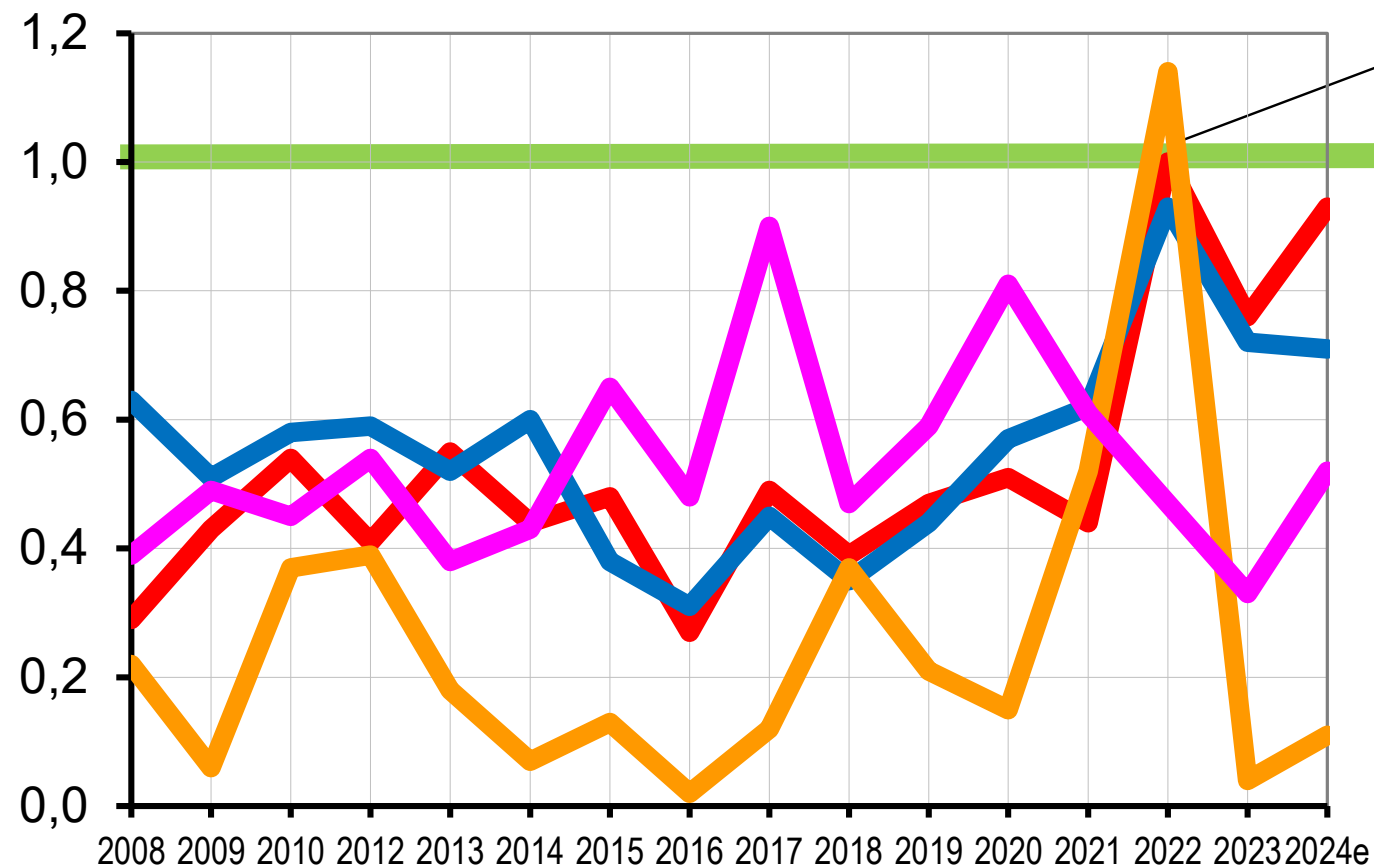
Lypsykarjatilat

Sikatilat

Maitotilojen kannattavuus parantunut viime vuosina selvästi vuosien 2016-2018 aallonpohjasta

Kannattavuuskerroin

18 €/h tuntipalkka
ja noin 5 %:n korko
omalle pääomalle

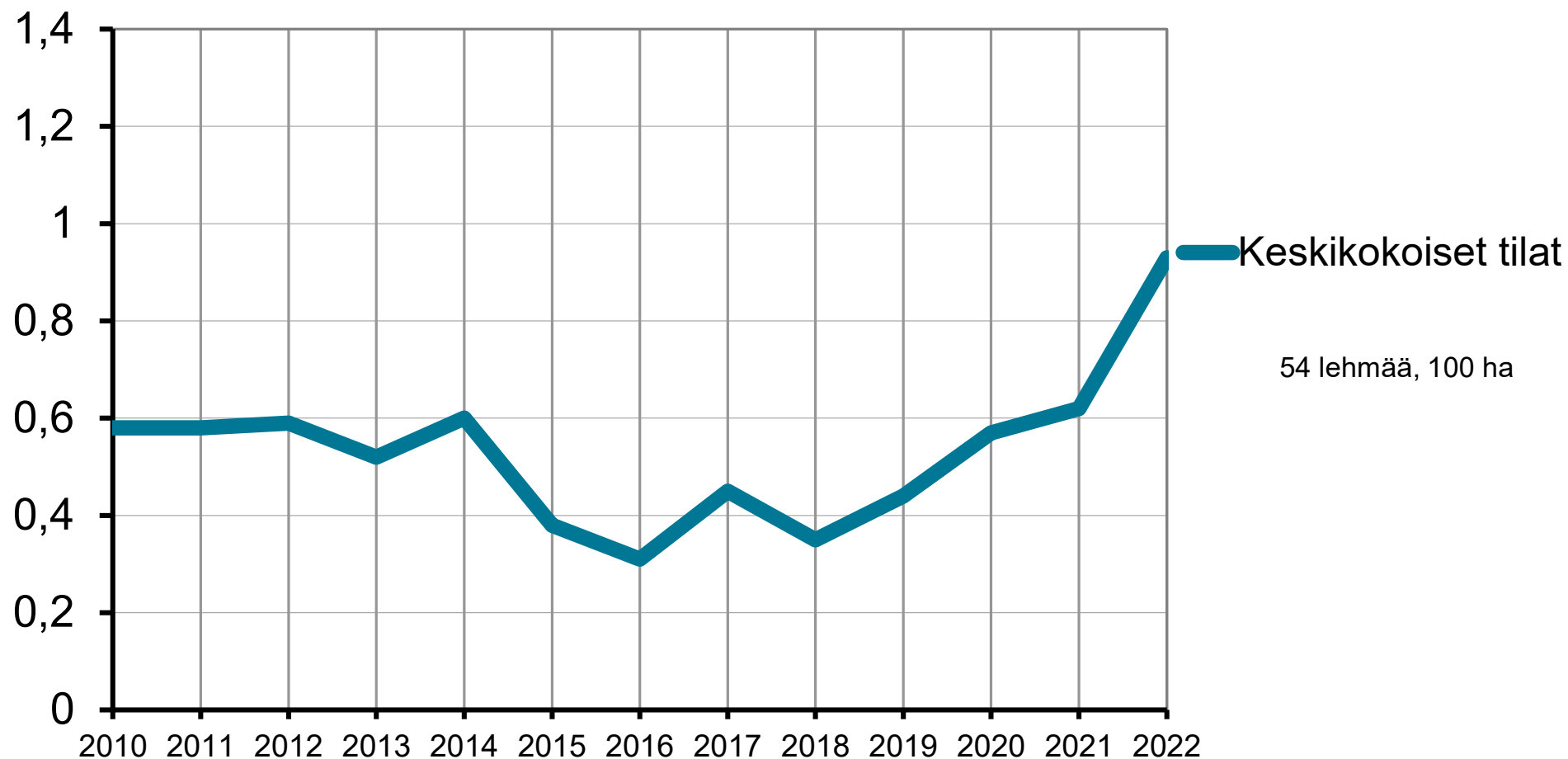
Naudanlihatilat

Lypsykarjatilat

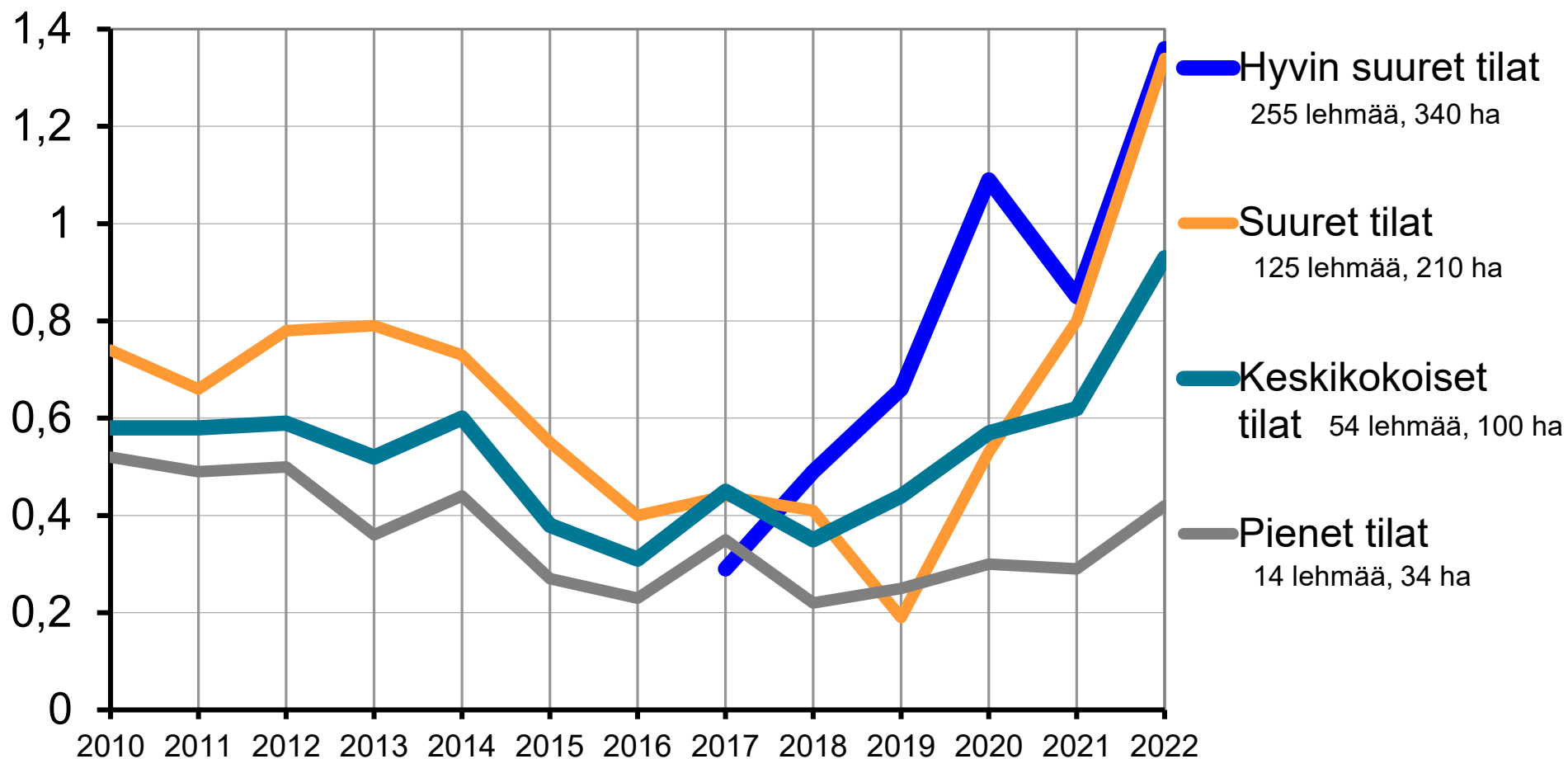
Sikatilat

Vilja- ja öljykasvitilat

Kannattavuuden kehitys eri kokoisilla maitotiloilla 2009-2018

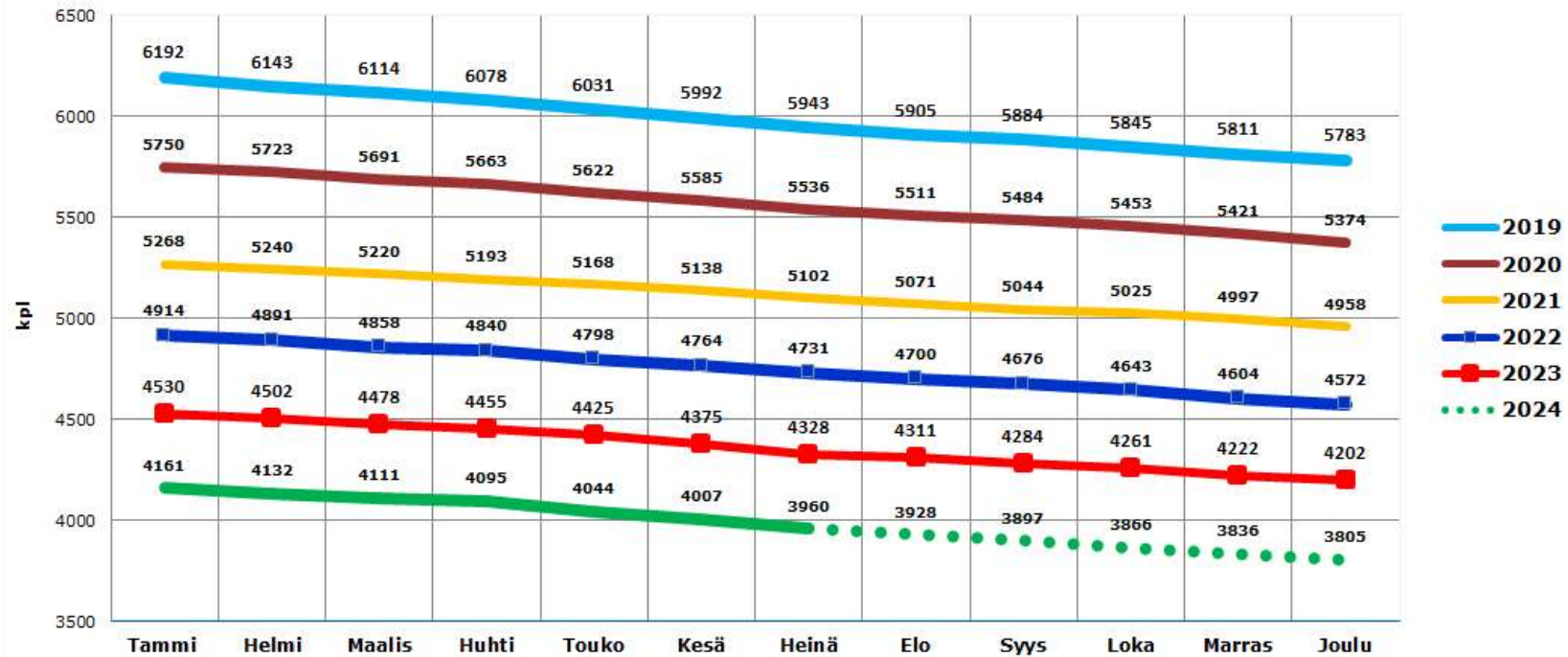
Kannattavuuden kehitys eri kokoisilla maitotiloilla 2009-2018

Maidontuotannon rakenteen kehitys

Maitotilojen määrä 2019 – 2024

Maidontuottajien lukumäärä

2023/2024 verrattuna:

kpl	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
kpl	-369	-370	-367	-360	-381	-368	-368	-383	-387	-395	-386	-397
%	-8,1 %	-8,2 %	-8,2 %	-8,1 %	-8,6 %	-8,4 %	-8,5 %	-8,9 %	-9,0 %	-9,3 %	-9,1 %	-9,4 %

Maatilojen lukumääräkehitys vuosina 2010-2040

Maatalouden rakennekehitysnäkymät vuoteen 2040 tuotantosunnittain

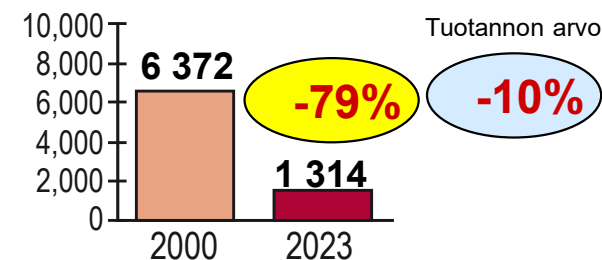
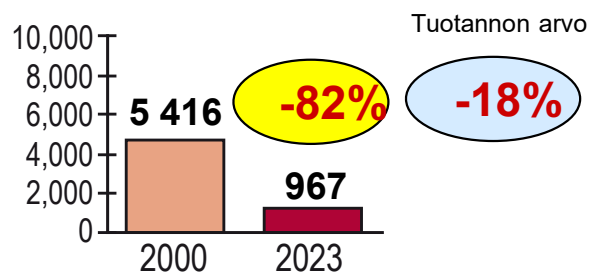
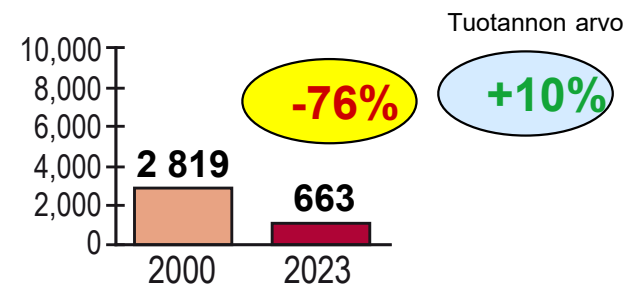
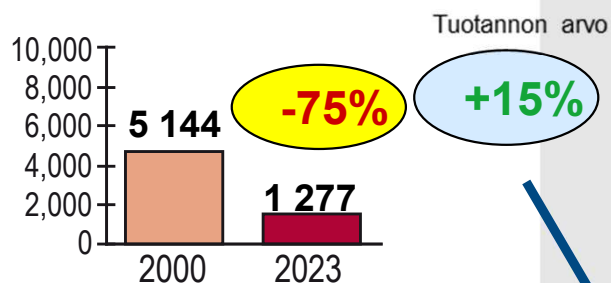
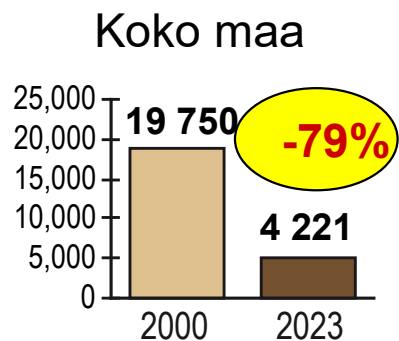
	2010	2015	2020	2023	2025	2030	2035	2040
Lypsykarjatalous	10205	7729	5361	4229	3693	2632	1875	1336
Muu nautakarjatalous	4350	3694	3107	2815	2682	2408	2190	2007
Sikatalous	1355	787	504	375	308	188	115	70
Siipikarjatalous	375	454	410	364	362	358	354	350
Muu laidunkarja	3544	2683	2005	720	563	305	165	90
Kasvinviljelytilat	36587	33298	32271	31914	30774	27832	24918	22148
Puutarhatilat	3067	2355	1972	2010	1895	1646	1442	1273
Tilat yhteensä	59483	51000	45630	42427	40278	35369	31058	27273

Lähde: Luke/Jyrki Niemi

Eri suuralueilla maitotilojen määrä on vähentynyt 2000-luvulla lähes samaa tahtia

- mutta tuotannon arvon kehityksessä isoja eroja

Kiitos!

Yhteystiedot: Tutkimusprofessori
Jyrki Niemi, Luke, puh. 029 532
6390, jyrki.niemi@luke.fi

